

Llagostera: un any a pagès

Des de la darrerïa de l'any passat, a la sala *L'Estació* del Museu Municipal de Llagostera (MMDLL), que acollia el gruix de la col·lecció d'etnologia d'aquest museu, es pot veure l'exposició *Un any a pagès. Treball agrícola i vida social abans de la mecanització*. L'ànim d'aquest canvi és donar a conèixer no només els objectes que conformen el fons del museu, sinó també el conjunt de coneixements i processos associats a aquests objectes. Donada la manca d'espai que impedia adaptar l'antiga mostra a la línia de la museografia actual, s'optà per una nova instal·lació, de caràcter semipermanent, fent una selecció de peces amb l'objectiu de bastir un discurs centrat en l'agricultura. Sobre la base d'aquest material es presenta, doncs, una exposició que parla d'una activitat econòmica –l'agricultura–, en un temps en què la maquinària encara no era

present al camp de forma massiva.

Al marge dels determinants que sempre imposa la construcció d'un discurs a partir d'uns objectes ja existents, el muntatge és fruit també d'una sèrie d'opcions no tan condicionades. A *Un any a pagès*, s'ha pretès reproduir el cicle agrícola del temps de què parla l'exposició, quan els treballs associats al conreu del blat, aleshores cultiu principal, marcaven el ritme de la vida al camp.

Una de les peculiaritats de l'agricultura és que és una activitat en forta dependència dels canvis climàtics que se succeeixen al llarg de l'any. Per reforçar aquesta idea d'estacionalitat es va estructurar l'exposició en quatre àmbits, equivalents a les quatre estacions, de manera que, partint de la tardor –moment en què s'iniciava el cicle agrícola–, el visitant va avançant a través de l'hivern, la primavera i l'estiu, repassant a cada àmbit els treballs corresponents a cada època.

L'agricultura, com tota activitat econòmica, està immersa en un entramat de relacions socioeconòmiques del qual a la pràctica és impossible dissociar-la. L'exposició ha volgut tenir en compte aquest concepte, fent a cada àmbit un breu apunt sobre aspectes de la vida social en què s'inseria l'agricultura d'abans de la mecanització. Així, es parla de l'associacionisme dels propietaris rurals com a estratègia per superar la coneguda *crisi del camp* que té lloc a partir de mitjan segle XIX; de la masia, com a unitat de

La tardor, a l'exposició «Un any a pagès» del Museu Municipal de Llagostera.

JORDI S. CARRERAS

producció agrícola bàsica i sistema d'estructuració de la propietat camperola, alhora que magnífic exponent d'arquitectura popular; de la comercialització del producte agrícola, amb una referència als mercats i al transport, i de festes majors i aplecs, per acabar amb una nota de color que, com no, també era present a la sofrida vida de la pagesia.

Per últim, s'ha volgut fer una evocació a la relació natura-cultura, posant en evidència com l'activitat agrícola incideix en els espais naturals, perquè el visitant s'adoni del fet que, sovint, el paisatge, percebut com a natura, és en canvi resultat d'una activitat humana. Aquesta idea s'ha plasmat a través de la instal·lació a cada àmbit d'un mural al·lusiú a les transformacions que la pràctica de l'agricultura produeix en el paisatge natural.

Independentment del fil argumental i del tractament que s'ha donat a l'exposició, al nostre entendre, cal valorar aquesta intervenció de forma positiva, i més si tenim en compte el context d'actuacions que sobre el fons museístic ha dut a terme en els últims temps l'Àrea de Cultura de l'Ajuntament de Llagostera. Ens referim concretament a l'inventari de la mateixa col·lecció d'etnologia, però també a la creació d'un espai específic destinat a magatzem del MMDLL. Aquesta última decisió comportarà la progressiva centralització dels objectes, que fins al moment es trobaven ubicats en diversos locals municipals, amb la

Les altres estacions —hivern, primavera i estiu— a les sales del Museu llagosterenc.

consegüent dispersió i dificultat de control que això suposava.

Tot això en el marc d'una sèrie d'iniciatives de dinamització del patrimoni, que havia engegat l'Arxiu Municipal des de fa temps, i al qual s'ha sumat amb forta embranzida l'Àrea de Cultura de

l'Ajuntament de Llagostera. Cal recordar que, al costat de visites guiades i itineraris temàtics, darrerament s'ha donat un nou impuls en el camp de la recerca amb la creació de la Beca Esteve Fa, cosa que demostra la diversificació de les actuacions, i sembla indicar una encertada tendència a l'equilibri entre activitats de recerca, conservació i difusió.

És clar que encara manquen esforços, per exemple pel que fa a la planificació de les activitats, per assegurar-ne la continuïtat i coherència; però hem de reconèixer que s'ha obert una línia de treball en el camp del patrimoni que denota una nova sensibilitat vers el tema, i fa confiar en bons resultats.

Tornant a l'àmbit estrictament del MMDLL, som conscients que cal treballar encara en un punt de vital importància: la definició de la *missió* del MMDLL, que, entesa com a raó de ser de la institució, haurà

d'inspirar les obligacions i objectius del museu, creant i mantenint els mitjans i mecanismes necessaris per a dur-los a terme. Per això a hores d'ara, el que creiem imprescindible és repensar aquesta institució, replantejant el seu paper en el poble i el seu futur a mitjà termini.

**OLGA LLOBET
I GUEVARA**